

YTTRANDE
2005-12-05

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian **HEMLIG RUMSAVLYSSNING**

Sveriges Kristna Råd har beretts tillfälle till att yttra sig över promemorian **HEMLIG RUMSAVLYSSNING**.

Sveriges Kristna Råd består av 25 medlemskyrkor och 3 kyrkor som är observatörer. Dessa 28 kyrkor representerar tillsammans praktiskt taget alla kristna kyrkor och samfund i Sverige.

Inledning

Inledningsvis vill Sveriges Kristna Råd uttrycka förståelse för att det öppna samhället måste ges möjligheter att försvara sig och att det därför kan föreligga behov av att ge såväl säkerhetspolisen som den öppna polisen förbättrade spaningsmetoder. Sveriges Kristna Råd känner inte heller någon påtaglig oro för att polisen skulle missbruka de möjligheter till hemlig rumsavlyssning som föreslås i promemorian, även om sådana konsekvenser inte kan uteslutas.

Man kan inte komma ifrån att hemlig rumsavlyssning innebär ett stort ingrepp i den personliga integriteten. Sveriges Kristna Råd noterar därför med tillfredsställelse de rättssäkerhetsgarantier som byggs in i förslaget, däribland kravet på domstolsprövning.

Förbudet att avlyssna vissa platser

Sveriges Kristna Råd noterar med tillfredsställelse att ”hemlig rumsavlyssning aldrig skall få ske i biktrum eller andra platser för själavårdande samtal”. Det är av yttersta betydelse att bikt och själavård kan ske utan någon misstanke om att sådana samtal kommer att avlyssnas och registreras. Risken för missbruk av en biktstol eller ett rum för själavård torde också vara liten, som det konstateras i promemorian.

Vi vill dock påpeka att de samtal som omfattas av tystnadsplikt dels brukar omfattas av bikt, enskild själavård och själavårdande samtal. Dels behöver sådana samtal inte ske i rum som särskilt avsatts för sådana ändamål. Det är t ex vanligt att ett själavårdande samtal genomförs i en fängelsecell, där den intagna kanske inte har någon annan plats till förfogande för mötet med en präst eller pastor.

I många sammanhang finns överhuvudtaget ingen angiven plats för varken bikt eller själavård och sker därför på församlingsexpeditioner, i samtalsrum på sjukhus, i pastorns eller prästens bostad och även hemma hos konfidenten eller på dennes arbetsplats.. Mot denna bakgrund blir hänvisningen till plats som stadigvarande används eller är särskilt avsedd att användas för själavårdsändamål tämligen innehållslös.

Förbud att avlyssna vissa samtal

Som ovan berörts föreslås i promemorian också att bikt och enskild själavård inte skall få avlyssnas. Sveriges Kristna Råd anser detta vara en bra ordning. Dock bör understrykas de praktiska svårigheterna med att i det enskilda fallet dra klara gränser för vad som utgör enskild själavård. Det kan i många fall vara svårt även för prästen eller pastorn att i förväg avgöra om ett alldagligt samtal kommer att utvecklas till enskild själavård. Det är därför nästan omöjligt för den avlyssnande polismannen att bedöma hur ett vanligt samtal mellan en präst/pastor och en misstänkt brottsling kan bli ett samtal under tystnadsplikt.

Bikten är formaliserad på ett sätt som inte den enskilda själavården är. Sålunda sker bikten alltid enskilt och innefattar den biktandes syndabekännelse samt prästens tillsägande av förlåtelse på Kristi uppdrag. Vad beträffar bikten torde därför ovanstående problem inte göra sig gällande i samma omfattning.

Särskild utlänningskontroll

Sveriges Kristna Råd vill också uttrycka stöd för att hemlig rumsavlyssning inte bör införas som tvångsmedel enligt lagen om särskild utlänningskontroll.

Avslutning

Detta yttrande har skrivits av direktorn för ekumenisk diakoni vid Sveriges Kristna Råd, Lennart Molin, i samråd med Svenska kyrkan som lämnar ett eget yttrande med liknande innehåll.

Sven-Bernhard Fast

Generalsekreterare, Sveriges Kristna Råd